

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **M. W.**
skazanego z art. 199 § 1 i 3 k.k. i inne
w dniu 28 czerwca 2023 r.,
po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 24 października 2022 r., sygn. akt VI Ka 547/22
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Pszczynie
z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt II K 940/21,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

[JML]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt II K 940/21, Sąd Rejonowy w Pszczynie uznał oskarżonego **M. W.** za winnego popełnienia czynu z art. 199 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 199 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 199 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę pozbawienia wolności w wymiarze 10 miesięcy. Na mocy art. 41 § 1a zd. 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego na okres 8 lat środek karny w postaci: zakazu zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania

wszelkich zawodów, albo działalności, związanych z wychowywaniem, edukacją leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi. Na mocy art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego na okres 8 lat środek karny w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną X.Y., zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej X.Y. na odległość mniejszą niż 100 metrów. Na mocy art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej X.Y. nawiazkę w kwocie 10.000,00 złotych;

Sąd *meriti* znał oskarżonego M. W. za winnego czynu opisanego w punkcie II, przyjmując działanie czynem ciągłym, to jest przestępstwa z art. 199 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 199 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 197 § 2 k.k. przy zast. 11 § 2 k.k. i za to, na mocy art. 197 § 2 k.k. przy zast. art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku. Na mocy art. 41 § 1 a zd. 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego na okres 10 lat środek karny w postaci: zakazu zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów, albo działalności, związanych z wychowywaniem, edukacją leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi. Na mocy art. 41a § 1 i 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego na okres 10 lat środek karny w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną X.Y., zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej X.Y. na odległość mniejszą niż 100 (sto) metrów. Na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzeka od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej X.Y. nawiazkę w kwocie 15.000,00 złotych i na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu w ich miejsce karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności na okres 3 lat próby. Na mocy art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na 30,00 złotych zaś na mocy art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k., art. 41 § 1 a zd. 2 k.k. połączył orzeczone wyżej w pkt 2 i 6 środki karne i orzekł wobec oskarżonego w ich miejsce łączny środek karny na okres 10 lat w postaci: zakazu zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów, albo działalności, związanych z wychowywaniem, edukacją leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi;

Na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k., art. 41a § 1 i 4 k.k.

połączył orzeczone wyżej w pkt 3 i 7 środki karne i orzekł wobec oskarżonego w ich miejsce łączny środek karny na okres 10 lat w postaci: zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną X.Y., zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej X.Y. na odległość mniejszą niż 100 metrów.

Od wyroku tego apelacje wnieśli obrońca oskarżonego M.W., pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej X.Y. oraz prokurator.

Po rozpoznaniu środków odwoławczych Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 24 października 2022 r., sygn. akt VI Ka 547/22, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył orzeczoną wobec oskarżonego w pkt 9 karę łączną do 1 roku i 6 miesięcy, uchylając jednocześnie rozstrzygnięcie z pkt. 10 i 11 wyroku Sądu I Instancji. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wniósł obrońca skazanego zarzucając:

1. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 433 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez nienależyte rozpatrzenie zarzutów apelacyjnych i nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji, a co zostało zaakceptowane przez Sąd II instancji, dowodów mających na celu wyjaśnienie istotnej okoliczności, tj. utrzymywania przez pokrzywdzoną kontaktów ze skazanymi przez kolejne lata już po popełnieniu zarzuconych czynów, co najmniej do końca maja 2020 r., a charakter przesyłanych wiadomości nie wskazuje, aby pokrzywdzona unikała kontaktu ze skazanym;
rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 433 § 2 k.p.k. art. 201 k.p.k. poprzez nienależyte rozpatrzenie zarzutów apelacyjnych i nieprzeprowadzenie przez Sąd I instancji, a co zostało zaakceptowane przez Sąd II instancji, dowodów z opinii uzupełniającej przez dotychczasową biegłą lub opinii przez innego biegłego, która to opinia uwzględniałaby nowe okoliczności w sprawie, tj. fakt przesyłania zdjęć przez pokrzywdzoną skazanemu, a także fakt, iż pokrzywdzona i skazany utrzymywali ze sobą kontakty przez kolejne lata, co najmniej do końca maja 2020 r., a charakter przesyłanych wiadomości nie wskazuje, aby pokrzywdzona unikała kontaktu ze skazanym;
2. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 197 § 2 k.k. poprzez

przyjęcie, iż skazany swoim zachowaniem wypełnił znamię tego przepisu, a to doprowadzenie pokrzywdzonej przemocą do poddania się innej czynności seksualnej;

3. rażąco obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 440 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd II instancji z urzędu, iż w zaskarżonym wyroku Sądu I instancji doszło do obrazu przepisów prawa materialnego, co spowodowało, iż w tym zakresie utrzymany został w mocy wyrok rażąco niesprawiedliwy;
4. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 197 § 2 k.k. poprzez przyjęcie, iż skazany swoim zachowaniem wypełnił znamię tego przepisu, tj. doprowadzenie przemocą do poddania się innej czynności seksualnej, podczas gdy wedle ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego skazany miał pokrzywdzoną doprowadzić do poddania się innej czynności seksualnej nadużywając stosunku zależności i zaufania, zatem nie istniała potrzeba stosowania przemocy przez skazanego.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K. w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnych odpowiedziach na kasację Prokurator Rejonowy w P. oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co upoważniało Sąd Najwyższy do jej oddalenia na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 *in principio* k.p.k. kasacja może zostać wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie. Zarzuty nadzwyczajnego środka zaskarżenia sformułowane w kasacji pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji podlegają rozważeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne dla należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego. Funkcją kontroli kasacyjnej nie jest ponowne, tzn. dublujące kontrolę apelacyjną rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji.

Analiza zarzutów kasacji, sugerujących nierozpoznanie, czy też nienależyte rozpoznanie zarzutów sformułowanych uprzednio w zwykłym środku zaskarżenia następuje więc – z wyjątkiem przewidzianym w art. 536 k.p.k. – w perspektywie zarzutów apelacji, do których sąd odwoławczy powinien odnieść się rzetelnie i wyczerpująco, bez pominięcia żadnego z nich (art. 433 § 1 i 2 k.p.k.), a następnie dać wyraz swemu rozstrzygnięciu w pisemnych motywach orzeczenia (art. 457 § 3 k.p.k.), z których musi jasno wynikać, dlaczego argumentacja apelującego została podzielona lub zakwestionowana (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2019 r., V KK 249/19, baza orzeczeń Supremus).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy uznać należało, że pomimo zmienionej redakcji, zarówno zarzuty apelacji, jak i nadzwyczajnego środka zaskarżenia dotyczą dokładnie tych samych kwestii, które sprowadzić można do jednego mianownika, a mianowicie niepogodzenia się skarżącego z ustaleniami Sądów obu instancji i uznaniem winy w zakresie zarzucanych mu czynów. Pomimo więc formalnego powołania, jako naruszonych przepisu art. 433 § 2 k.p.k. intencją skarżącego jest wyłącznie próba zakwestionowania poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych.

Podzielić należy stanowisko prokuratora zawarte w odpowiedzi na nadzwyczajny środek zaskarżenia, iż tak sformułowane zarzuty kasacyjne stanowią próbę uczynienia z postępowania kasacyjnego trzeciej merytorycznej instancji kontroli orzeczenia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego czynienie własnych ustaleń faktycznych w przekazywanych mu do rozpoznania sprawach, do czego najwyraźniej dąży skarżący w taki, a nie inny sposób formułując złożony przez siebie nadzwyczajny środek odwoławczy. Pamiętać należy, a zwłaszcza na uwadze winien mieć to profesjonalny pełnomocnik będący adwokatem lub radcą prawnym, że celem postępowania kasacyjnego nie jest ani powielająca kontrolę apelacyjną ocena rozumowania sądu *meriti*, ani kontrola przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. V K.K. 125/12, LEX nr 1277781).

Zarzuty kasacji dotyczące obrazy prawa materialnego, a to art. 197 § 2 k.k. są faktycznie przetransponowaniem zarzutu obrazy przepisu prawa procesowego, tj. art. 410 k.p.k. Fakt, że Sąd II instancji nie podziela argumentów obrońcy

wskazanych w apelacji, co do kwalifikacji prawnej zarzucanych oskarżonemu czynów, nie może stanowić zarzutu kasacji, tym bardziej, gdy Sąd odwoławczy w sposób szczegółowy i wyczerpujący uzasadnił swoje stanowisko.

Podsumowując wskazać należy, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych co do rodzaju i konstrukcji zarzutów kasacyjnych. W żadnym razie nie jest wystarczającym do uwzględnienia kasacji oparcie się przez jej autora na prezentacji własnych ocen materiału dowodowego i własnych wniosków z tych ocen płynących, bez wykazania uchybień - i to rażących - w procedowaniu bądź rozumowaniu sądu odwoławczego, które w dodatku mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2017 r., sygn. akt III KK 265/17, baza orzeczeń Supremus).

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł jak w postanowieniu nie znajdując przy tym podstaw do zwolnienia skazanego z obowiązku poniesienia kosztów postępowania kasacyjnego, co uzasadniało obciążenie nimi w pełnej wysokości.

Wobec uznania kasacji za oczywiście bezzasadną, bezprzedmiotowe okazało się rozpoznanie wniosku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

[JML]

[ał]

